

Kupte si raději prodloužení života o 11,2 měsíce než o 4,7 měsíce

Medical Tribune 21/2016

17.10.2016 12:38

Zdroj: Vyšlo v časopise Remedia 4/2016

Autor: Doc. MUDr. Petra Tesařová, CSc.

Léky, na které neexistuje reklama, jako by ani nebyly. Předepisované léky v očích veřejnosti diskredituje také fakt, že účinnost není nikdy stoprocentní. Při návštěvách lékaře ovšem pacienti vždy vznášejí dotazy na potravinové doplňky a léky bez předpisu. Ty je možné v rámci reklamy propagovat, často bez ohledu na to, zda skutečně fungují, píše doc. MUDr. Petra Tesařová, CSc.

V České republice, podobně jako i jinde v Evropě, není ze zákona povolena reklama pro širokou veřejnost na léky, které lze získat jen na předpis. Znamená to, že se pacienti obvykle nedomáhají terapie, která by pro ně byla nevhodná, bohužel ale také nevědí nic o léčbě, která by pro ně vhodná byla. Sami tak rozhodně nemohou kontrolovat, zda se jim dostává skutečně potřebná a nejmodernější terapie. Protože to nekontroluje ani nikdo jiný, pojišťovny zajímá jen to, jestli jejich klient nedostal nákladnou terapii, která mu podle pravidel jejich úhrady nepřísluší, nemá pacient žádnou záruku, že nejlepší léčbu skutečně dostane.

Překvapivě se ale zdá, že tohle naši veřejnost nijak netrápí. Léčebné prostředky, na které neexistuje reklama, jako by ani nebyly. Předepisované léky v očích veřejnosti diskredituje také fakt, že účinnost vyplývající z klinických studií není nikdy stoprocentní. Takže například onkologičtí pacienti zpravidla nijak nejásají, že dostávají velmi nákladnou a účinnou terapii. Většinou si ale stěžují na nežádoucí účinky, zdlouhavost a otravnost léčebné procedury. Při návštěvách lékaře ovšem vždy vznášejí dotazy na potravinové doplňky a léky bez předpisu. Ty je možné v rámci reklamy propagovat, často bez ohledu na to, zda vůbec existují jakékoliv doklady o tom, že by v uváděných indikacích skutečně fungovaly.

Pokud chce vzorná dcera nebo syn udělat něco prospěšného pro svoji milovanou maminku s diagnózou malignity, nepídí se většinou po posledních novinkách v léčbě její nemoci a neptá se ošetřujícího lékaře, zda může tuto terapii maminka podstoupit i u nás, ale investuje velké množství financí do nákupu vitamínů, minerálů, bylinek a jiných podpůrných prostředků, které nemusejí pacientovi uškodit, ale spíše mu nijak nepomohou. Nemocní si mezi sebou šeptem v čekárně u lékaře sdělují, kde je možné absolvovat různé očištné kúry a paramedicínské praktiky. Ty skutečně nadějně a účinně pak s klidným srdcem často odmítají. Když se lékaři terapie nemoci daří, není to nikdy jeho zásluha, ale nepochybně zásluha investic nemocného do podpůrné léčby a do léčitelských aktivit, když se léčba nedaří, je to vždy selhání té oficiální, pojišťovnou hrazené, a tedy vlastně bezcenné, standardní léčby, která je výsledkem spiknutí medicínsko-farmaceutického komplexu.

Tuto absurdní situaci ještě přizívují nejrůznější amatérské články i pořady novinářů, kteří jsou jeden den odborníky na zemědělskou problematiku, druhý den na zdravotnictví a koncem týdne už řeší finanční poradenství. Lékaři si musejí nechat líbit zasvěcené komentáře o nutnosti holistického přístupu v léčbě nemocí, s využitím psychoterapie a s vynecháním těch zdraví a životu nebezpečných léků. Je obecně známo, že stejné příznaky mohou mít závažná onemocnění, třeba i karcinom, a také funkční obtíže bez organické příčiny. Pokud ale začneme s psychosomatickou terapií a s holistickým přístupem u nemocných s nádorovým onemocněním, pravděpodobně se nemoc jen posune do pokročilejší a možná nevyléčitelné fáze. Pacient, který zaplatil nemalou sumu za tuto pseudoterapii, nikdy neuzná, že se svým rozhodnutím možná zbytečně připravil o život.

Má tedy vůbec moderní účinná farmakoterapie nějakou šanci obstát u svých recipientů a zároveň se dostat ke všem, kteří ji potřebují? Reklama na farmaceutika na předpis by to asi úplně nevyřešila. Nicméně já věřím, že nezávislá edukace pacientů a jejich blízkých může dosavadní situaci přece jen zlepšit. Pacient, který ví, jaký lék a proč dostává, a zároveň zná jeho cenu, si terapie trochu víc váží. Výpis z účtu pojištěnce, který by nemocnému ukázal investice vložené do jeho léčby, by nejspíše, i když sám na terapii finančně neparticipuje, mohl renomé preskribované léčby vylepšit. Druhou cestou by pak měla být kontrolní činnost pojišťoven, které by měly svým klientům garantovat nejen to, že jejich léčba nesmí obsahovat léky, které by jim sice mohly pomoci, ale nesplňují pravidla pro úhradu, jako je tomu dosud, ale že jim bude podána nejlepší terapie, která je v jejich případě skutečně indikovaná.